

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Žďár nad Sázavou, Komenského 2

Komenského 2, 591 01 Žďár nad Sázavou 3

Identifikátor školy: 600 130 312

Termín konání orientační inspekce: 20. - 23. březen 2001

Čj.	115 77/2001-11048
Signatura	ok5cu106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Žďár nad Sázavou, Komenského 2 je úplná škola s právní subjektivitou. Ve školním roce 200/2001 je ve dvaceti šesti třídách vyučováno celkem 516 žáků. Jejich výchovu a vzdělávání zajišťuje 38 pedagogických pracovníků. Škola pracuje podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Ve spolupráci s PPP nabízí škola ve čtyřech specializovaných třídách výuku pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení a chování. Součástí školy je školní družina. Nemá vlastní místnosti, její činnost je realizována v běžných třídách 1. stupně.

Škola má 25 kmenových tříd. Pro výše uvedený počet žáků, tříd a činnost družiny je kapacita bez rezerv využita. Jako samostatné odborné učebny jsou používány jen dílna a cvičná kuchyně. Další učebny se svým vybavením blíží odborným učebnám, jsou však využívány i jako učebny kmenové (fyzika, informatika - jazyky, přírodopis, zeměpis, chemie). Část učeben je vybavena novým, nebo opraveným nábytkem, který však někdy není přizpůsoben antropometrickým potřebám žáků. Od poslední inspekce přetrvává nevyhovující vybavení učebny informatiky, knihovny a části kabinetů. S výpočetní technikou se v průběhu školní docházky seznámí zatím jen čtvrtina žáků školy, pro nevyhovující prostorové podmínky učebny jsou jen velmi omezeně využívány výukové programy. Péčí zřizovatele a vedení školy proběhla v posledních letech řada oprav, které výrazně zlepšily psychohygienické podmínky výuky (např. rekonstrukce sociálního zařízení, zřízení přestávkového dvora, sanační omítky aj.). V projektech a jednání je řada dalších nutných oprav a rekonstrukcí, které podmiňují další rozvoj školy.

Prostředí školy je ve většině podnětné a estetické, ve všech prostorách je čisto a pořádek. Pro zájemce je zabezpečeno stravování a pitný režim. Způsob zajištění pitného režimu je z hygienického hlediska nevyhovující

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení vyplynulo z hospitací a vztahuje se ke sledovaným předmětům - český jazyk, cizí jazyky, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, informatika, dějepis, zeměpis, hudební výchova, vlastivěda, prvouka a praktické činnosti. Předměty jsou hodnoceny buď samostatně, nebo ve spojení do okruhů.

Učební plán a hodinové dotace jednotlivých předmětů odpovídaly schváleným dokumentům přijatého vzdělávacího programu. Vyučující mají učivo rozvrženo, probíraná látka byla většinou v souladu s osnovami. Nad rámec doporučeného učiva ve smyslu úprav a doplňků schválených MŠMT ČR je vyučována matematika ve 2. ročníku. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla zpravidla kvalitní a v souladu se zásadou soustavnosti a návaznosti na předcházející učivo. Estetická úroveň učeben a jejich podnětnost ve vztahu k vyučovaným předmětům byly většinou vyšší na prvním stupni. V hodinách byly vytvořeny vhodné tepelné a světelné podmínky, učebny byly průběžně větrány. Většinou bylo respektováno osobní pracovní tempo žáků. Nenásilné činnosti relaxačního charakteru byly uplatňovány spíše na prvním stupni.

Jazyky – český jazyk, německý jazyk, anglický jazyk

Plánované cíle sledovaných hodin většinou vhodně navazovaly na dříve osvojené vědomosti a dovednosti žáků a odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Prostřednictvím volitelných předmětů umožňuje škola žákům uspokojit zájem o druhý cizí jazyk.

S výjimkou jedné hodiny anglického jazyka na druhém stupni vyučovali jazyky učitelé

s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Absence kvalifikace neměla na kvalitu výuky zásadní negativní vliv. Ve specializovaných třídách probíhala výuka v jedné hodině pod vedením speciálního pedagoga, což výrazně ovlivnilo kvalitu vyučovacího procesu pozitivním směrem.

Třídy byly velmi dobře vybaveny didaktickou technikou, žáci měli k dispozici učebnice a další doplňkové texty, v jedné hodině slovníky. V některých hodinách žáci pracovali s pomůckami zhotovenými učiteli. V jedné hodině byl při práci využit počítač. Školní žákovská knihovna je vybavena převážně soubory knih pro společnou četbu ve vyučování, v malé míře jsou k dispozici tituly pro individuální výpůjčky. Cizojazyčné slovníky jsou ve škole zastoupeny v nižší míře.

Výuka českého jazyka byla organizována v samostatných hodinách věnovaných jednotlivým jeho složkám. V hodinách cizích jazyků byl většinou propojován gramatický výcvik s rozvojem stylistických a komunikativních dovedností. Organizační pokyny učitelů byly srozumitelné a odpovídaly možnostem žáků. Z forem a metod převažovaly frontální řízené činnosti, v jedné hodině byla zařazena efektivní individualizovaná výuka zohledňující specifické potřeby žáků. Podmínky pro aktivní učení byly vytvářeny v menším rozsahu. Samostatné, případně skupinové činnosti byly uplatněny především při procvičování a opakování. Pomůcky i prostředky didaktické techniky byly využívány účelně. Stanovené cíle byly v naprosté převaze hodin velmi dobře splněny.

Motivačního působení na žáky bylo efektivně využíváno spíše na prvním stupni. Při zkoušení, opakování a řešení úkolů poskytovali učitelé žákům účinnou pomoc a ve většině případů uplatňovali i okamžitou zpětnou vazbu. Hodnocení směřovalo často ke třídě jako celku, analýzy chyb a oceňování snahy a pokroku jednotlivce bylo využíváno v nižší míře. Výjimečně byla rozvíjena schopnost sebehodnocení.

Ve všech hodinách byl zřejmý respekt učitelů k osobnosti žáků a naopak. Vztahy mezi žáky během výuky byly velmi dobré. Pro rozvíjení komunikativních dovedností žáků nebyly vždy vytvořeny potřebné podmínky, v některých hodinách převažoval verbální projev učitelů. Širší prostor pro vyjadřování názoru žáků a rozvoj kooperace nebyl vytvářen.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody, motivace, hodnocení, interakce a komunikace měly ve výuce velmi dobrou úroveň.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v jazykové oblasti jako velmi dobrou.

Matematika

V průběhu inspekce bylo hospitováno v sedmi hodinách. Výuku matematiky zabezpečují na druhém stupni zcela, na prvním stupni převážně učitelé s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tematické rozvržení učiva a stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání, probírané učivo navazovalo na předcházející činnosti. S výjimkou druhého ročníku bylo probírané učivo v souladu s osnovami. K zajištění kontinuity výuky výrazně přispívá i používání ucelených řad učebnic matematiky na obou stupních školy.

Výuka probíhala v kmenových třídách. Z učebních pomůcek byly používány hlavně učebnice, sbírky úloh, kopírované materiály a pomůcky zhotovené vyučujícími. Přímě ve třídách je umístěna i didaktická technika. Při výuce byl využíván zpětný projektor.

Členění hodin a pokyny učitelů byly vzhledem ke stanoveným cílům účelné. Převažující byla frontální výuka metodou řízeného rozhovoru s dominující rolí učitele. Prvky diferenciacce byly uplatněny výjimečně jen směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Malý prostor byl vytvářen pro kooperativní techniky spolupráce žáků, znatelnější důraz na aktivní učení nebyl pozorován. Často byla zařazována samostatná práce žáků, při níž žáci zpravidla

procvičovali a aplikovali poznatky. Vyučující při ní (zvláště ve specializovaných třídách) pracovali se žáky individuálně podle osobních dispozic, poskytovali jim radu a pomoc. Po skončení samostatné práce někdy nebyla prováděna analýza chyb s ohledem na pochopení a dostatečné procvičení učiva všemi žáky. Sešity a čtvrtletní práce jsou zpravidla pečlivě sledovány učiteli. Jejich grafická úroveň je dobrá.

Ve všech hodinách bylo uplatněno vstupní motivační působení stanovením cílů. Průběžná motivace byla spíše výjimečná. Učitelé sledovali výsledky učení, při plnění úkolů oceňovali snahu a pokrok. Hodnocení bylo prováděno pouze slovní pochvalou, z jiných forem bylo používáno jen písemné prověřování, zpravidla bez následného vyhodnocení. V závěrečných částech některých hodin chyběl prostor pro shrnutí učiva a zhodnocení aktivity dětí.

V naprosté většině hodin probíhala výuka v pracovní, klidné a přátelské atmosféře založené na respektování dohodnutých pravidel chování a vzájemné toleranci. Žáci (zvláště nižších ročníků) přistupovali k práci zodpovědně s výraznou snahou dobře plnit zadávané úkoly.

Personální podmínky jsou vynikající. Plánování a příprava výuky, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení jako průměrné.

Kvalitu výuky v matematice hodnotí Česká školní inspekce jako průměrnou.

Přírodovědné předměty – fyzika, chemie, přírodopis, informatika, praktické činnosti

Většina z jedenácti hospitovaných hodin sledované skupiny předmětů byla vyučována učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. V hodinách vedených učiteli bez požadované kvalifikace (praktické činnosti, informatika) se tato skutečnost na výběru forem a metod nepříznivě neprojevila. Všechny hodiny odpovídaly standardu vzdělávání, zařazované činnosti využívaly tvořivost a iniciativu žáků, přiměřeně byla rozvíjena jak poznatková tak i praktická složka vzdělávání, byly upevňovány pracovní návyky.

Většina hodin byla vyučována v odborných, nebo poloobdobných pracovních, jejich vybavení je však jen průměrné, zastarává. Náročnost výuky byla podporována vhodným využitím pomůcek, přírodnin, demonstračních i žákovských pokusů. Z didaktické techniky byl využit (většinou efektivně) jen zpětný projektor. Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků i stanoveným cílům. Učitelé se snažili vést žáky k samostatnosti a aktivnímu plnění zadaných úkolů. V informatice pracovali žáci individuálně. Ve většině hodin převládal tradiční způsob výuky a frontální činnosti, diferencované úkoly nebyly zadávány. Malý prostor byl vytvářen pro kooperativní techniky a aktivní učení, při samostatné práci žáci většinou procvičovali a aplikovali poznatky. Výuka byla vedena věcně a odborně správně. V průběhu inspekce byly prohlédnuty sešity a záznamy z laboratorních prací. Jejich grafická úroveň a sledování vyučujícími odpovídá běžnému stavu.

Vstupní motivační působení bylo většinou omezeno jen na stanovení cíle, průběžná motivace byla nejvýraznější v hodinách praktických činností. Úvodní opakování a prověřování výchozích znalostí a dovedností nebylo v části hodin zařazeno, návaznost učiva nebyla někdy zřejmá. Při plnění úkolů poskytovali vyučující žákům radu a pomoc, byla oceňována snaha a pokrok, hodnocení však bylo prováděno jen slovní pochvalou. Velké množství připravených úkolů a nevhodná organizace způsobila, že v části hodin chyběl v závěru prostor pro opakování získaných poznatků. Shrnutí učiva a zhodnocení aktivity dětí bylo zpravidla formální a neadresné, jen v malé části hodin bylo působivě uplatněno sebehodnocení a skupinové hodnocení výsledků práce.

Ve většině hodin převládala pracovní, klidná a přátelská atmosféra založená na respektování dohodnutých pravidel chování a vzájemné toleranci.

Plánování a příprava výuky, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, personální podmínky jako průměrné.

Celkově je kvalita výuky přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Společenskovědní předměty – dějepis, zeměpis, vlastivěda, přírodověda, prvouka

Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla vynikající. Pedagogická a odborná způsobilost vyučujících byla využívána. Vyučování probíhalo v kmenových třídách. Z hlediska sledovaných předmětů bylo prostředí tříd na druhém stupni základní školy málo podnětné. Třídy svým technickým vybavením umožňovaly využívat v plném rozsahu didaktickou techniku, kterou škola disponuje. Vybavení kabinetů, mimo kabinet občanské výchovy, zabezpečuje základní požadavky učebního plánu. Při výuce byly používány učebnice, doplňková literatura, folie pro zpětné projektory a materiály, které si připravili učitelé z vlastních zdrojů.

V převážné většině hodin byly při vyučování využívány postupy, které učily žáky účinně a rychle řešit, na základě vlastní rozvahy, obtížné nebo nové situace a problémy, nacházet podstatné prvky a jejich souvislosti při současném využívání vlastních zkušeností. Žáci se tak stávali partnery při vyučovacím procesu a podíleli se na stavbě vyučovacích jednotek. Rozvíjeny byly i techniky podporující zapamatování učiva. V důsledku zvolených forem a metod výuky byl vytvářen prostor pro samostatné a aktivní učení na základě individuálního tempa žáků, byly zohledňovány jejich individuální potřeby a docházelo k vytváření dovedností potřebných pro sebekontrolu a sebehodnocení. Byla zařazována samostatná práce na základě individuálních schopností a práce ve skupinách s diferencovaným zadáním úkolů. Tyto diferencované aktivity měly ve vyučovacích hodinách pozitivní dopad na aktivitu a kázeň žáků. Výběr, sled a množství informací byl přiměřený náročnosti učiva.

V menším počtu vyučovacích hodin byly využívány frontální metody výuky, byly rozvíjeny techniky podporující zapamatování učiva. Výuka byla vedena převážně verbálně na základě dominantního postavení učitele. V důsledku zvolených forem a metod výuky nebyl vytvářen prostor pro samostatné a aktivní učení na základě individuálního tempa žáků a jejich individuálních potřeb. Sporadicky docházelo k vytváření dovedností potřebných pro sebekontrolu a sebehodnocení. Minimálně byly zařazovány práce ve skupinách s diferencovaným zadáním úkolů. Nezařazování diferencovaných aktivit mělo v několika hodinách negativní dopad na aktivitu žáků.

Učitelé ve všech vyučovacích hodinách zařazovali vstupní motivační metody, prověřovali výchozí znalosti a dovednosti, průběžně vyhodnocovali výsledky výuky. Při řešení úkolů poskytovali žákům pomoc. Otázky při opakování byly zaměřeny na pamětné zvládnutí učiva. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní. Výuka probíhala v ovzduší dohodnutých pravidel komunikace, vždy byla respektována osobnost žáka a byl vytvářen prostor pro vyjádření jeho vlastního názoru. Vyučující seznamovali žáky s učivem v souladu se současným stavem teorie a praxe v daných oblastech a učivo bylo interpretováno věcně správně.

Plánování a příprava výuky byla vynikající. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky, motivace a hodnocení, stejně jako interakce a komunikace mezi vyučujícími a žáky, organizování, výběr metod a forem výuky byly velmi dobré.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání ve společenskovědní oblasti jako velmi dobrou.

Estetickovýchovné předměty – hudební výchova, výtvarná výchova

Vzdělávání probíhalo v souladu s platnými učebními dokumenty. V bezprostřední přípravě na vyučování byl, s výjimkou hudební výchovy na druhém stupni, respektován žádoucí poměr mezi složkou teoretickou a praktickou. Vzdělávací cíle většinou vycházely z osvojených dovedností a vědomostí žáků a byly promyšleně stanoveny.

Pro zájemce o hru na zobcovou flétnu a o sborový zpěv škola nabízí na prvním stupni činnost v zájmových útvarech, pro zájemce o výtvarné činnosti nejsou další příležitosti vytvořeny.

Hodiny hudební výchovy byly zajištěny na prvním stupni učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, na druhém stupni v jedné hodině bez odborné i pedagogické způsobilosti. Absence pedagogické i odborné způsobilosti ovlivnila negativně kvalitu výuky především po stránce didaktické. Výuka výtvarné výchovy probíhala pod vedením učitelů s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, v jedné hodině byl předmět vyučován nekvalifikovaně. Na kvalitu vzdělávání neměla tato skutečnost žádný negativní dopad.

Na prvním stupni byly předměty vyučovány v kmenových třídách, na druhém stupni ve třídách částečně upravených jako odborné učebny. Všechny tyto prostory jsou dobře vybaveny didaktickou technikou. Ve třídě pro hudební výchovu je k dispozici pianino, učebna však není pro výuku předmětu dostatečně podnětná a esteticky působivá. Jako učebna výtvarné výchovy slouží třída spojená s kabinetem vybaveným většinou běžně používaných pomůcek, potřebným obrazovým a pracovním materiálem i odbornou literaturou.

Ve sledovaných hodinách učitelé poskytovali žákům většinou jasné a srozumitelné pokyny. Výuka, až na výjimky, směřovala ke splnění stanovených cílů. Z hlediska využívaných vzdělávacích prostředků měly pestrý charakter hodiny hudební výchovy na prvním stupni. Na druhém stupni měla výuka hudební výchovy spíše informativní charakter, pro vokální, poslechové či hudebně pohybové aktivity bylo vyhrazeno minimum vyučovacího času. Tyto hodiny nebyly pro žáky přínosné ani z hlediska osvojování nových poznatků. Pozitivním rysem hodin výtvarné výchovy byl jejich činnostní charakter s přiměřenou mírou informativní složky. Efektivitu výuky zde příznivě ovlivňovalo dostatečné materiální zajištění a vytváření podmínek pro samostatné uplatnění zkušeností, dovedností a osobní tvůrčí fantazie žáků.

V hodinách výtvarné výchovy a v některých hodinách hudební výchovy byli žáci pro aktivní zapojení do vzdělávacích činností velmi dobře motivováni. Příznivé hodnocení, povzbuzování a účinná pomoc většiny učitelů byly podpurnými prvky pozitivního přístupu žáků k učebním činnostem. V omezeném rozsahu byl vytvořen prostor pro sebehodnocení. Výuka většinou probíhala v klidné pracovní atmosféře, v podmínkách pozitivních vztahů mezi žáky navzájem a příznivých komunikačních vztahů mezi žáky a učiteli. Nedařilo se zcela rozvíjení verbálních komunikačních dovedností žáků a aktivnější účast žáků při vyjadřování osobních názorů.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody, motivace, hodnocení, interakce a komunikace měly ve výuce velmi dobrou úroveň.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v estetickovýchovné oblasti jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek v oblasti materiálně technického zabezpečení výuky a prostředí, ve kterém se škola nachází. V této oblasti jsou kvalitně rozpracovány střednědobé a krátkodobé plány. Cíle v nich stanovené, při spolupráci ze strany zřizovatele, jsou reálné. Pracovníkům školy, jednotlivým komisím a poradnímu sboru je umožněna účast na stanovení strategických cílů, je využíváno jejich připomínek a podnětů. Koncepční záměry školy jsou přijaty a podporovány rodiči, zřizovatelem i orgány státní správy. Oblast plánování materiálně technického a organizačního zabezpečení výuky má velmi dobrou úroveň.

V uceleném systému plánování práce je opomenuta výchovně vzdělávací činnost školy. V této oblasti vedení školy nedokladovalo participaci pedagogických zaměstnanců, jejich podíl a konkrétní odpovědnost za splnění jednotlivých úkolů. Aktivita školy při plnění výchovně vzdělávacích úkolů se tak stává důsledně operativní.

Ve škole jsou vyučovány předměty učebního plánu v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol a výuka probíhá podle schváleného vzdělávacího programu, který je rozpracován tak, aby vyhovoval potřebám a zájmům žáků. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování jsou kvalitně zpracovány individuální plány. Struktura volitelných předmětů vychází z personálního a materiálně technického vybavení školy. V základní škole jsou vyučovány volitelné předměty z oblastí cizích jazyků, informatiky, sportovní výchovy, přírodopisu a zeměpisu. Nepovinné předměty jsou orientovány na logopedickou péči a náboženství. Individuální schopnosti a zájmy mohou žáci školy rozvíjet v zájmových kroužcích zaměřených na sport, oblast hudební, zdravotní výchovy a cizí jazyky. V základní škole také pracují tři dyslektické kroužky.

Předložená koncepce školy vychází z podmínek školy a je kvalitně rozpracována v oblasti materiálně technického zabezpečení výuky. Roční plán nevyužívá analýzy současného stavu a konkrétně nerozpracovává strategické cíle v oblasti výchovně vzdělávací činnosti.

Česká školní inspekce na základě sledovaných jevů a analýzy základních ukazatelů hodnotí kvalitu plánování jako průměrnou.

Organizování

Škola má zpracovaný organizační řád, kde je přehledně určeno organizační uspořádání s vymezením pravomocí jednotlivých kategorií pracovníků. V návaznosti na tento dokument jsou zpracovány náplně práce zaměstnanců, pracovní řád a další předpisy upravující podmínky bezproblémového fungování školy. Školní řád pro žáky jasně a přehledně vymezuje jejich práva a povinnosti při všech činnostech, které škola organizuje.

Jako metodické a poradní orgány slouží řediteli rady vedení školy, pedagogická rada, předmětové komise, metodické sdružení, jednání výboru SRPDŠ a žákovský sněm. Z většiny jednání jsou pořizovány písemné záznamy. Zde je většinou stanovena odpovědnost za splnění úkolů a termín jejich plnění. Činnost předmětových komisí a metodického sdružení je zaměřena na sestavení tematických plánů učiva, zajištění soutěží a olympiád, sjednocení písemných prací na škole a stanovení požadavků na materiální zabezpečení výuky. S výjimkou pomoci začínajícím učitelům se činnost poradních a metodických orgánů výrazněji nezaměřuje na efektivitu metod a forem v průběhu výchovně vzdělávací činnosti.

Vnitřní informační systém je zajišťován standardními formami. Informace jsou pracovníkům předávány na plánovaných i operativních poradách, k rychlému přenosu informací slouží vývěsky, které jsou dobře přístupné. Rychlá informovanost žáků je, kromě osobního kontaktu s pedagogickými pracovníky, zajišťována i školním rozhlasem.

V rámci vnějšího informačního systému jsou konány pravidelné třídní rodičovské schůzky a konzultační dny pro individuální styk rodičů s učiteli. Průběžné informace o prospěchu jsou

rodičům poskytovány prostřednictvím žákovských knížek. Dvakrát do roka škola organizuje dny otevřených dveří, kdy je rodičům, kromě seznámení s prostředím a materiálními podmínkami školy, umožněn také přístup do vyučování. Další informace o škole lze získat prostřednictvím informačního letáku a článků v místním nebo regionálním tisku.

Organizace výchovně vzdělávací činnosti odpovídá obecně závazným právním předpisům. Povinná dokumentace je vedena v předepsaném rozsahu a má velmi dobrou administrativní a vypovídací hodnotu. Rozhodnutí ředitele školy obsahují potřebné náležitosti.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000 má strukturu stanovenou právním předpisem, byla projednána na poradě pracovníků a byla předložena zákonným adresátům.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu organizování jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Základem operativního řízení je řešení aktuálních problémů ve výchovně vzdělávací činnosti, v organizaci i v provozu školy. Tyto problémy jsou řešeny zejména prostřednictvím osobního kontaktu s pracovníky školy a na provozních poradách a pedagogických radách. Pravidelné jsou i jednání užšího a rozšířeného vedení školy. Operativní řízení lze jako celek považovat za pružné a účinné.

Ředitel školy využívá odbornosti, zájmů a schopností pracovníků zvláště v organizování mimoškolní činnosti a účasti žáků v celé řadě soutěží a olympiád. Další vzdělávání pracovníků je vedením školy podporováno, pracovníci školy se zúčastňují především vzdělávacích akcí pořádaných pracovištěm Pedagogického centra Žďár nad Sázavou. Část učitelů si rozšiřuje, nebo doplňuje kvalifikaci dálkovým studiem. Škola organizuje pro pedagogické pracovníky vlastní kurzy počítačové gramotnosti.

Pomoc nekvalifikovaným a začínajícím učitelům je zajištěna. Je určen uvádějící učitel, metodickou pomoc poskytuje vedení školy, uskutečňují se hospitace u zkušených pedagogů. Vedení školy má vytvořen systém morálního a hmotného stimulování pracovníků. Jeho základem jsou kritéria hodnocení zahrnující kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, pravidelně se opakující mimotřídní činnost nad rámec běžných pracovních povinností, sebevzdělání a zavádění moderních metod a forem výuky.

Prostor pro uplatnění iniciativy a tvořivosti pracovníků vytváří vedení školy především v rámci činnosti metodického sdružení a předmětových komisí, při přípravě akcí školy a prezentaci výsledků práce školy na veřejnosti. Pravidelné hodnocení pracovníků je prováděno dvakrát ročně s využitím sebehodnocení pedagogů.

Česká školní inspekce hodnotí vedení a motivování pracovníků jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře je vytvořen. V oblasti materiálně technického zabezpečení školy, organizace jejího života, v kontrole provozu školy a jejího hospodaření je důsledně prováděna analýza výsledků. Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky školy projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Zpětná vazba je velmi kvalitní a funkční.

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu (pedagogické dokumentace, práce předmětových komisí a výchovného poradce) je prováděna na základě ročního plánu kontrolní činnosti, ve kterém jsou jasně stanoveny oblasti kontrol jednotlivým funkcionářům vedení školy. Výsledky těchto kontrol jsou také analyzovány. Na základě přetrvávajících stereotypů v práci vedení školy v oblasti kontroly výchovně vzdělávací činnosti však nemají funkční zpětnou vazbu a zřejmý vliv na změnu stylu práce školy. Systém hospitační činnosti je vypracován.

V důsledku nerozpracování strategických záměrů v oblasti plánovací činnosti výchovně vzdělávací činnosti školy, nestanovení osobní odpovědnosti za plnění jednotlivých úkolů, nemá systém a kvalita hospitační činnosti kvalitní zpětnou vazbu a dostatečný vliv na změnu stylu při výběru forem a metod práce.

Mimo kontrolní písemné práce v pátých ročnících nevyužívá vedení školy v současné době evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků žáků.

V oblastech materiálně technického zabezpečení, organizace života, provozu školy a jejího hospodaření má kontrolní systém kvalitní a funkční zpětnou vazbu. Kontrola v oblasti výchovně vzdělávací činnosti nevyužívá analýzy zpracované vedením školy a nemá vliv na změnu stylu práce v oblasti organizace, metod a forem výuky.

Česká školní inspekce hodnotí kontrolní mechanismy jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- ***Školní družina.*** Ve škole jsou zřízena čtyři oddělení školní družiny. Počet zapsaných dětí v jednotlivých odděleních neodpovídá ustanovení § 2 vyhlášky č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Školní družina organizuje ve spolupráci se školou příležitostné akce pro rodiče a jejich děti. Pro její činnost slouží prostory tříd prvního stupně, které odpovídají velikostí a rozsahem vybavení pomůckami a pracovním materiálem charakteru činností a počtu zapsaných dětí. Prostředí je esteticky podnětné, při výzdobě jsou využívány práce zhotovené žáky. Jsou dodržovány zásady bezpečnosti a psychohygieny. Organizaci a provoz stanovil ředitel školy na základě místních podmínek a po projednání se zřizovatelem. Činnost školní družiny se řídí ročním plánem, který je průběžně aktualizován. Veškerá dokumentace je řádně vedena a má potřebnou administrativní úroveň. Zvolené formy činnosti odpovídají požadavkům pedagogiky volného času. Jsou střídány odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti, na základě dohody s rodiči je dětem umožňována příprava na vyučování.

Česká školní inspekce hodnotí činnost školní družiny jako velmi dobrou.

- ***Dotazníky pro rodiče.*** Součástí inspekční činnosti bylo zjištění názorů rodičů na průběh a podmínky vzdělávání prostřednictvím dotazníků pro rodiče. Jejich vyhodnocením byla zjištěna spokojenost výrazné většiny rodičů především s informačními službami pro rodiče o prospěchu, chování a problémech dětí, psychohygienickými podmínkami výuky a vzájemnými vztahy mezi dětmi navzájem. Ve volných sděleních rodiče chválí školu zvláště za péči o zlepšování materiálních a provozních podmínek a vstřícný přístup pedagogů. Návrhy na zlepšení se týkaly hlavně materiálního vybavení školy (šatny, výpočetní technika) a stravování.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace základní školy,
- dlouhodobá koncepce rozvoje školy,
- plán práce na školní rok 2000/2001,
- plán kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001,
- zápisy ze schůzek vedení školy,
- hospitační záznamy vedení školy,
- kritéria pro přiznání osobních příplatků,
- zápisy ze schůzek předmětových komisí a metodického sdružení,
- zájmová činnost 2000/2001,
- časové plány učiva,
- dotazníky pro rodiče,
- specifické úkoly školní družiny ve školním roce 2000/2001,
- kontrolní prověrky z českého jazyka a matematiky pátého postupného ročníku,
- inspekční hospitační záznamy.

ZÁVĚR

Základní pozitiva:

- *pozornost a péče věnovaná dětem se speciálními vzdělávacími potřebami,*
- *celkově příznivá atmosféra ve škole, zcela převažující velmi dobrý vztah mezi vyučujícími a žáky,*
- *podnětná pracovní atmosféra v hodinách,*
- *velmi dobré vybavení školy didaktickou technikou a její efektivní využívání ve výuce,*
- *snaha vedení školy o zlepšení psychohygienických a materiálních podmínek výuky a provozu.*

Nepříznivé jevy:

- *vybavení školy výpočetní technikou, stagnace nebo nevýrazný posun ve vybavení odborných pracoven od minulé inspekce,*
- *malá provázanost krátkodobého plánování a kontrolní činnosti vedení školy,*

- *hygienické nedostatky v zajištění pitného režimu, nedostatečné vybavení sociálního zařízení hygienickými potřebami,*
- *nízké využívání prvků aktivního učení, kooperativních postupů a sebehodnocení ve výuce.*

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- *ve spolupráci se zřizovatelem usilovat o zlepšení materiálních podmínek výuky,*
- *ve spolupráci s pedagogy školy zpracovat krátkodobý plán práce školy tak, aby poskytoval podklady pro vyhodnocování výchovně vzdělávací činnosti školy,*
- *při hodnocení práce pedagogických pracovníků zaměřit kontrolní činnost vedení školy na využívání metod rozvíjejících samostatnost, tvořivost, komunikativní schopnosti a dovednosti žáků,*
- *při činnostech ve vyučovacích hodinách využívat prvků aktivního učení na základě individuálních a intelektových schopností žáků, rozvíjet kooperační techniky.*

Škola plní zvolený vzdělávací program, dodržuje učební plán. S výjimkou jednoho předmětu, kde nejsou zcela respektovány úpravy a doplňky základní pedagogické dokumentace schválené MŠMT, dodržuje učební osnovy.

Prostorové podmínky jsou pro daný stav žáků bez rezerv využity. Po uskutečnění částečné rekonstrukce některých zařízení došlo ke zlepšení provozních podmínek, ve spolupráci se zřizovatelem je v realizaci záměrů modernizace (zvláště v přístupnosti informačních technologií pro všechny žáky) nutné pokračovat. Výuka je v naprosté většině předmětů zabezpečena odborně a pedagogicky způsobilými učiteli.

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z rozboru hospitací uskutečněných u všech pedagogických pracovníků školy, ze studia žákovských prací a evaluačních materiálů. V organizaci výuky (zřízení specializovaných tříd), používaných metodách a formách převažují postupy které dávají většině žáků možnost uplatnění podle jejich intelektových schopností. Výuka probíhala v atmosféře příznivých vztahů, v hodinách převažovala pracovní atmosféra, zájem a aktivita žáků. Kvalita výuky je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

V oblasti řízení jsou stanoveny reálné cíle vycházející z podmínek a výsledků školy. Rozsah a účinnost plánování je funkční, organizační uspořádání umožňuje operativní řízení. V kontrolní činnosti se jako potřebné jeví její zaměření na osobnostní rozvoj žáků. Kvalita řízení je hodnocena jako průměrná.

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Po zhodnocení všech sledovaných činností je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Jiří Novotný

Jiří Novotný v. r.

Členové týmu

Mgr. Eduard Mašek

Eduard Mašek v. r.

Mgr. Ladislava Šouláková

Ladislava Šouláková v. r.

Ve Žďáru nad Sázavou dne 2. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 4. 2001

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miroslav Kadlec

Kadlec v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Město Žďár nad Sázavou

Okresní úřad Žďár nad Sázavou – referát školství

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad	2001-04-24	121/2001

Zřizovatel	2001-04-24	122/2001
------------	------------	----------

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.